

MATERIAL DE SUPORT 'Parlem-ne; no et tallis!'

EL SOCIOGRAMA

És un instrument que pretén mesurar la dinàmica dels grups socials i que permet l'estudi i la intervenció en les dinàmiques grupals.

Ens pot ajudar en el nostre cas a escollir la parella de **líders socials** de l'aula que s'hauran de formar per desenvolupar algunes activitats amb els seus companys/ es (Itinerari 2).

El sociograma consisteix en un **senzill qüestionari** que recull les preferències de cada persona en les seves relacions grupals (elecció i rebuig de membres del grup), i la seva percepció de les preferències d'elecció i de rebuig de la resta de membres del grup.

Què és la sociometria?

És una tècnica que pretén obtenir una fotografia grupal, és a dir, **obtenir** de manera gràfica, mitjançant l'observació i la contextualització, les diferents **relacions entre subjectes d'un grup**, posant de manifest els llaços d'influència i de preferència del mateix.

Utilitats del sociograma:

- **Obtenir informació** quantitativa i qualitativa **de cada persona**, així com conèixer el **nivell d'acceptació** d'aquesta en el grup.
- Tenir un **coneixement** ràpid i gràfic **de les interrelacions** entre els diferents membres d'un grup (Per exemple, conèixer el grau de cohesió del grup, comprovar l'efecte de noves incorporacions, etc.).
- Poder **detectar** amb precisió les **relacions i intervenir** en els casos que es consideri adient.
- **Observar el grau d'acceptació d'alumnes específics**: localitzar alumnes especialment rebutjats, els líders que poden influir positivament en el grup, els alumnes aïllats, etc.
- Poder **compartir**, de forma ràpida, aquesta dinàmica **amb** totes les **persones que intervenen**.

Com portar-lo a la pràctica?

Per portar-lo a la pràctica cal que aquell dia ens trobem amb una classe receptiva a treballar. En primer lloc **explicarem a l'alumnat que l'objectiu** del treball és de recollir més informació del grup per poder-lo ajudar millori, si cal, es pactarà que el resultat del sociograma quedarà entre l'alumnat i el tutor/a, llevat que existeixi l'autorització expressa en sentit contrari.

Es **lliurarà a cada alumne una llista de la classe**, on haurà d'escriure les respostes a la pregunta que el tutor escriurà a la pissarra. Aquesta **pregunta pot ser**:

“Qui vols al teu equip...?”

“Quin són els tres companys de classe amb els que més t'agrada treballar?”

“Amb qui prefereixes estar en el teu temps lliure?”

Els alumnes buscaran en primer lloc el seu nom, davant del qual faran una creu i a continuació els **indicarem el barem a utilitzar** per puntuar els companys de classe:

5 = molt 4 = bastant 3 = regular 2 = poc 1 = gens

Aconsellant que contestin ràpidament, sense rumiar-s'hi gaire.

Una vegada han acabat els hi diem que tombin el paper i **responguin a preguntes com aquestes**:

“Quins et sembla que et deuen haver posat un 5?”

“Quins et sembla que et deuen haver posat un 1?”

En les respostes posar el nom, o no ho sé, o tothom

Després de pocs minuts **ja tindrem els resultats**, amb la qual cosa ja haurem **completat la primera part del sociograma**. Ara ens quedarà la resta de la nostra feina.

Tipologies d'alumne que podem descobrir gràcies al sociograma:

· **El subjecte més popular:** aquell que rep més eleccions.

· **El líder:** aquell que mitjançant les cadenes de difusió que es formen, aconseguix projectar la seva influència a un nombre més gran de subjectes.

· **L'oblidat:** aquell que escull a d'altres persones del grup, però que ningú l'escull.

· **L'aïllat:** aquell que no rep cap elecció i que, alhora, no escull a cap persona del grup.

El rebutjat: aquell que rep molt rebuigs per part dels altres components del grup.

Aplicacions informàtiques gratuïtes:

KSociograma

Sociograma On Line

Adaptat de: www.xtec.cat ; www.sociograma.bloks.cat/